

Obsah

R. Smetana a B. Václavek: Úvod _____ **7**

Kramářské písňě:

Marnost světa a smrt

Stůj na rozkaz mé jasnosti, pokloň se velebnosti (Brno)	41
Není, není v světě stálost, nic v něm dlouho neutrá _____	(Roudnice) 43

Boží tresty

Nastavte uši, nechť pravdu slyší _____	(Chrudim) 45
Poslyšte, křesťané, žalostné noviny _____	(ze soukr. majetku) 49
Ach, poslyšte, lidé milí, co vám zpívám v tu chvíli _____	(Vysoké Mýto) 53
Pozastavte se, křesťané, slyšet věci neslychané (Litovel)	55

O svatých

Na Sinajské hoře kvítek kvete _____	(Litovel) 57
Poslechněte, křesťané, věci divné, neslychané (Litovel)	59
Dvanácte panen usnulo, čekalo svého milého (Brno)	61

Umučení Kristovo

Černět já se přistrojím tobě, Kriste králi (ze soukr. majetku)	64
---	-----------

Zázraky

Poslechněte, o křesťané, věci divné a pravdivé (Plzeň)	66
---	-----------

Legendy

- Putovali poutníci k svatému Jakubu _____ (ze soukr. majetku) 68
Z knížecího rodu panna Jenovefa jest byla (Chrudim) 73

Poutnické

- Žádný neví, co jest láska, kdo jí nezkusil (Litovel) 78
V tomto jarním čase projdu se po lese_____ (Olomouc) 80

Koledy

- Při Betlémě na salašu, tam se ovce dobrě pasú (Litomyšl) 83

Biblické látky

- Ležel jsem Samson zemdleny, moje sůla jest
vzata _____ (Brno) 85

Balady

- Poslyšte, panny, také mládenci, co se jest
stalo v městě Jemnici _____ (Olomouc) 88
Poslechněte lidé málo, co se někdy v pravdě
stalo _____ (ze soukr. majetku) 91

Loupežníci a zločinci

- Slyš, outrpná duše lidská, tento příběh
truchlivý _____ (Hradec Králové) 93
Ach, Bože věčný s výsosti, odpusť mé ne-
pravosti _____ (ze soukr. majetku) 96
Nastavte své uši, křesťané rozmíř, _____ (Plzeň) 98
Před sedmdesáti skoro lety narodil se možným
rolníkům _____ (Chrudim) 100

Vraždy a neštěstí

- Jsouc na řece mlýnář jeden _____ (ze soukr. majetku) 103
Jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest, sedm, vosum,
devět, deset. _____ (Brno) 106

Láska

- Včera ráno stala se mně přežalostná novina (ukázka nápěvu) **108**
Všecko v světě začátek má, při všem musí
 bejt příčina _____ (Chrudim) **109**
Zdaliž jsem ve snách byl, sem mou mysl mámil (ze soukr. majetku) **111**
Samotinká sedím u okýnka, práci svou vyko-
 návám _____ (ze soukr. majetku) **115**
Pro mne nešťastný rok nyní běžící _____ (ze soukr. majetku) **117**

Milenci

- Co sem se za mou milou nachodil _____ (Litovel) **119**

Svatební

- Ó, radost má však jediná _____ (Roudnice) **122**

Stav manželský

- Já člověk pocestný, přijda na dvě cesty _____ (ze soukr. majetku) **124**
Není přes manželskou svornost _____ (Chrudim) **128**
Jaký mám trápení, kalhoty plátěný _____ (Chrudim) **130**

Ženy a ženská otázka

- A a a, každá žena zlá _____ (Vysoké Mýto) **133**
Ach, já zarmoucená, co jsem se dočkala _____ (Nový Bydžov) **136**
Světe dlouhý, široký, všecko v tobě divoký (Vysoké Mýto) **140**

Móda

- Divěj se lidé, co nám to nastává _____ (Chrudim) **142**

Životní osudy

- Ranním časem při krásném stromořadí _____ (Chrudim) **146**

Vojna

- Kde jest to městečko, co v něm verbujou (ze soukr. majetku) **148**
Svobodní mládenci se chystejte _____ (Chrudim) **151**
Ó, lásko, lásko fortelná _____ (Litovel) **154**

Války a válečníci

Aj, vivať Laudon generál _____	(Litovel)	156
Málo poslechněte, co vám budu vypravovat (Chrudim)		158
Aj, jedou formani do Vídňe _____	(Plzeň)	160
Ach, jaké to strašné doby jsme přešli (Vysoké Mýto)		162

Robota a svoboda

Poslechněte mě, Čechové, zvláště milí sedláčkové _____	(Vysoké Mýto)	166
Poslechněte mne, páni sedláci _____	(Roudnice)	168

Hospodářská pohroma r. 1811

Ach, již se těší můžete, upřímní Čechové (Plzeň)		171
--	--	-----

Revoluce

Poslechněte mě, Čechové _____	(Chrudim)	173
Vídeň! Vídeň! dokud jsi ty pro svobodu stála (Chrudim)		175
Světe, ach, světe, jak to vypadá _____	(Roudnice)	178

Katastrofy a přírodní úkazy

Ó, křesťané roztomilí poslechněte nyní _____	(Litovel)	180
Každý věrný v Kristu Pánu _____	(Přerov)	183
Zastav se, lidské stvoření _____	(Nový Bydžov)	186

Životní novoty

Pochval každý jazyk Boha _____	(Litovel)	188
Počkejte tu drobot, něco se dovíte _____	(Roudnice)	190
Poslyšte, lidičky, směšné zpívání _____	(Přerov)	193
Slyšte, bratři, co se stalo _____	(Litovel)	195

Politika

Náš slovanský národ opět vstává _____	(Vysoké Mýto)	197
Horo, horo, vysoká jsi, neslyšíš žalostné hlasy (Vysoké Mýto)		199
Košut velkomocný pán _____	(Chrudim)	200

Stavy a třídy

Nemůž mnohý pochopiti, co sedlák zkusi (Litovel)	202
Vivant, páni mlýnářové _____ (Litovel)	205
Již jsem dávno študýroval _____ (Hradec Králové)	207
Vzhůru, chaso eisenbonská _____ (Litovel)	209
Zdař Bůh, páni havří _____ (Praha)	111

Míchanice

Jeruzalém, velké město _____ (Litovel)	213
Slyšte podivnou novinu, umřel sedlák blíž Kolínu _____ (Králové Městec)	216

Dozvívání kramářské písňě

Pohřešila víska jednoho mladíka _____ (Chrudim)	218
V černých lesích ukryt leží _____ (Český Dub)	221

Nápěvy

Poslechněte lidé málo _____	91
Jsouc na řece mlýnář jeden _____	103
Jeden, dva, tři, čtyři, pět, šest _____	106
Včera ráno stala se mně přežalostná novina _____	108
Zdaliž jsem ve snách byl _____	111
Ranním časem v překrásném stromořadí _____	145
Kde jest to městečko _____	148

Vyobrazení

Karel Klíč: Karikatura kramářského zpěváka _____	I
Ukázky titulních listů kramářských tisků _____	II-VIII
Chodowiecki: Kramářští zpěváci _____	IX